

2022-2023-мѣш вѣренӱ ҫулӗ
Шкул шайӗнчи олимпиада
Чӑваш чӗлхипе литератури (Чӑваш шкулӗ)
9 класс
Бӑйтусем

Олимпиада ирттермелли вӑхӑт – 120 минут
Кашни ыйтӑва тӗрӗс хуравласан чи нумайи 50 балл пухма пулат

1. Ҫак йӗркесен авторне тӗрӗс палӑртӑр. Пӗрремӗш клеткӑна автор хушамачӗн малтанхи сас паллине ҫырӑр. *Тӗрӗс хуравшӑн – 5 балл.*

Ҫурхи тӗнче вӑраннӑ чух,

Хаваслӑ кун шӑраннӑ чух

Чун савӑнать чӗре сикет,

Ҫӗршывӑм ҫинчен юрлас килет.

--	--	--	--	--	--

2. *Околица, помещик, барышник* сӑмахсене чӑвашла куҫарӑр. Малтанхи сас паллине иккӗмӗш клеткӑна ҫырса хурӑр. *Тӗрӗс хуравшӑн – 6 балл.*

3. _____ *арки йӑвала.* Сиксе юлнӑ сӑмаха тӗрӗс тупса палӑртӑр, пӗрремӗш сас паллине виҫсӗмӗш клеткӑна ҫырса хурӑр. Фразеологизм пӗлтерӗшне ӑнлантарӑр. *Тӗрӗс хуравшӑн – 4 балл.*

4. 1-мӗш ыйтура панӑ сӑвӑ йӗркисенче хӑш сӑмах хыҫҫӑн чарӑну палли сиктерсе хӑварнӑ? Сӑмахӑн хыҫалтан иккӗмӗш сас паллине тӑваттӑмӗш клеткӑна ҫырӑр. Чарӑну палли лартнин сӑлтавне ӑнлантарӑр. *Сӑмахне тӗрӗс тупнӑшӑн -2 балл, ӑнлантарнӑшӑн- 2 балл. Пӗтӗмпе - 4 балл.*

5. *Качакана* сӑмахра мӗнле сасса кӗртсе лартнӑ? Мӗншӗн? Сӑмахри уҫӑ сас паллине пиллӗкмӗш клеткӑна ҫырӑр. *Тӗрӗс хуравшӑн – 4 балл.*

6. Андриян Григорьевич Николаев хӑш яла чапа кӑларнӑ? Малтанхи сас паллине улттӑмӗш клеткӑна ҫырса хурӑр. Николаев ҫинчен мӗн пӗлетӗр? *Тӗрӗс хуравшӑн – 5 балл.*

7. Александр Артемьевӑн мӗнле ылтӑн ҫинчен ҫырнӑ хайлавӗ пур? *Хуравшӑн – 5 балл.*

8. Мӗн вӑл хачмак? *Тӗрӗс хуравшӑн – 4 балл.*

9. Ҫыравҫасен хайлавӗсене тӗрӗс шыраса тупӑр. *Тӗрӗс хуравшӑн – 8 балл.*

1. Авторсем: Геннадий Айхи, Трубина Мархви, Валентина Элпи, Ева Лисина

2. Хайлав ячӗсем: «Шӗшкӗ», «Ҫӑкӑр чӗлли», «Ҫын тата сцена», «Аппапа пӗрле».

10. Хӑвӑр таврашра тухса тӑракан чӑвашла хаҫат ҫинчен ҫырса парӑр. *Тулли хуравшӑн - 5 балл.*